

Handledning i värjföring

Ankarcrona, Carl [Wilhelm Emanuel]

33 F Br.

National Library
of Sweden

HANDBLEDNING

I

VÄRJFÖRING

NY BEARBETAD UPPLAGA

Pris 1 kr.

Krigs.
Faktu.

(Os)

HANDBOK

VÄRKLÖRING

AV SVENSKA

HANDLENING

VÄRKFÖRING

AV HANSEN OCH ERICSSON

AF

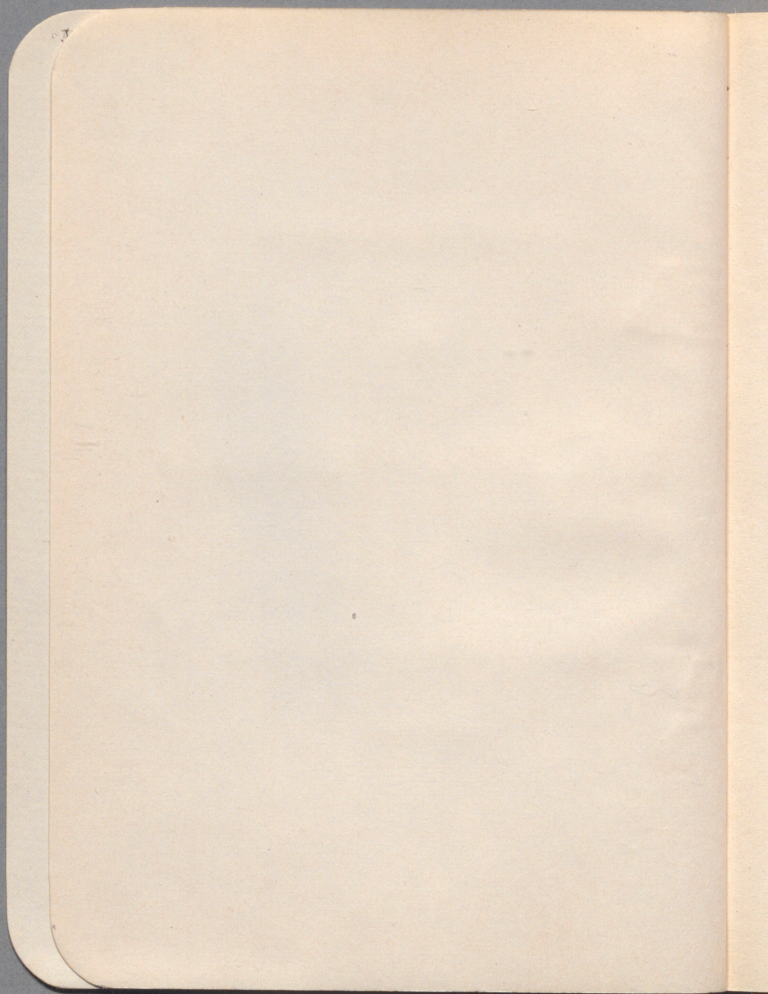
FRANZ HANSEN OCH STEFAN ERICSSON

INVESTERINGSBANKER

STOCKHOLM

FRANZ HANSEN OCH STEFAN ERICSSON

INVESTERINGSBANKER

HANDLEDNING

I

VÄRJFÖRING

NY BEARBETAD UPPLAGA

AF

CARL ANKARCRONA OCH STEN DRAKENBERG

MAJOR.

LÖJTNANT.

STOCKHOLM

Z. HEGGSTRÖMS FÖRLAGSEXPEDITION
(i distribution.)

HANDLEDNING

VÄRFÖRING

NY HANDELTAVVÄRLAD

AF

CARL ANKERSTROM OCH STEN DRAKENBERG

STOCKHOLM

1898

STOCKHOLM

IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI

1898.

INLEDNING.

Denna »handledning i värjföring» har till ändamål att för eleverna vid krigsskolorna och de allmänna läroverken utgöra en theoretisk hjälpreda vid den första undervisningen i värjföring och sålunda genom att lemna eleverna tillfälle till sjelfstudium äfven bereda en lättnad för läraren.

Den i de föregående upplagorna gjorda indelning i perioder, som var afsedd att gifva vederbörande lärare en ledning vid fäktundervisningens fördelande på olika arbetsår o. s. v., har i denna blifvit utesluten, emedan anslagen tid och öfriga förhållanden vid de militära och allmänna läroverk, der denna handledning varit i bruk, så vexlat, att ej gerna några för alla parter praktiska förslag eller bestämmelser kunna göras, hvaremot öfningarna såväl vid den enskilda som samfälda lektionen blifvit uppsatta i en stegringsföljd från den enklaste till den mera sammansatta.

Då synnerlig vigt bör läggas vid inhem-
 tandet af fäktnings grundformer, lemnas i
 det följande en kort beskrifning af *garden*,
paraderna och *utfallet* samt de i denna hand-
 ledning förekommande fäkrörelser, med påpe-
 kande af de vanligast förekommande felen.

Värjfäktingens grundställningar.

Garden.

Garden är den ställning, hvarifrån man *Garden.* med lika lätthet kan öfvergå till anfall som försvar.

Afståndet mellan fötterna ungefär två fotlängder (axlarnes bredd), hälarne på samma linie, fötternas medellinier bildande rät vinkel med hvarandra.

Benen böjda, det bakre kraftigt, dock utan att hälen lyftes; kroppstyngden företrädesvis hvilande på detta. Hvarje bens knä och fot i samma lodplan och dessa plan i rät vinkel med hvarandra.

Axlarne, väl sänkta, i samma höjd, med full effacering af den bakre.

Vapenförande armen hålles så mycket böjd, att midten af öfverarmen kommer på en dryg tvärhands afstånd från lifvet, men deremot utan böjning i handleden, således från handleden till värjspetsen en rak linie, hvars förläng-

ning i höger gard träffar motståndarens högra och i venster gard hans venstra öga. Armbågen väl nedåtvriden. Armar, axlar, hand och vapen i samma lodplan. Främre handen i höjd med egen bröstvärta.

Höfterna i samma höjd och veka lifvet väl insvängdt, utan att de förra skjuta fram, hvilket motverkas genom ljumskarnes tillbakadragande.

Vapnet hålles på följande sätt: kafveln i handen, tummens främsta del tryckt mot den sammans öfre sida nära, men ej intill parerplåten; de andra fyra fingrarne omsluta undersidan. Härvid bör dock betonas, att det är egentligen tummen och pekfingret, som fasthålla vapnet, under det att de öfriga fingrarne helt löst hvila på kafveln och trycka den fast, endast då så erfordras för att gifva styrka åt en parad eller stöt. Att ständigt trycka med alla fingrarne skulle tvinga till att utföra *alla* rörelser med handleden och ej med fingrarne. Då utfallsafståndet är det, som bör mellan de fäktande vid lektionsfäktning intagas, korsa värjorna hvarandra något öfver midten, från fästet räknadt.

Bakre armen hålles upplyftad i samma lodplan som axlarna och främre armen, i hvilket plan den äfven vid utfallet eller återgåendet i gard bör föras, armbågen något högre än bakre axeln, något mer än rät vinkel i dess

armbågs- och handled, fingrarne sträckta och tillsammans.

Ansigtet väl vändt i anfallsplanet och blicken riktad på motståndaren.

Allmännast förekommande fel:

1) Afståndet mellan fötterna för stort och hälarne ej på samma linie och icke rät vinkel mellan fötterna. ^{Fel i gard-}
^{ställningen.}

2) Knäböjningen ofullständig och kroppstyngden icke nog hvilande på bakre benet samt knäna ej tillräckligt utåtförda och således icke i fötternas lodplan.

3) Främre höften för mycket tillbakadragen och derigenom främre axeln lägre än den bakre.

4) Den bakre höften framskjuten, hvarigenom äfven bakre axelns effacering blir ofullständig.

5) Vapenförande handen ej hållen i sitt rätta läge och armen för rak, vinkel i handleden, hvarigenom klingans och underarmens förlängning icke får sin tillbörliga riktning mot motståndarens öga.

6) Bakre armen med för spetsig vinkel i armbågsleden och armen ej i anfallsplanet.

7) Hufvudet lutande och ej väl vridet i anfallsriktningen.

Paraderna.

*Parader i
allmänhet.*

Paraden måste göras så *liten* som möjligt, med tillräcklig *kraft*, och ej utföras förr än i *sista ögonblicket*. *Man bör alltid sträfvat efter, att spetsen vid de höga paraderna ej lemnar sin riktning mot motståndarens ansigte och i de låga mot hans bröst*, samt att vapnet ej föres mera åt sidan än som är oundgängligen nödvändigt för stötens afvärjande, hvilket inträffar, då vapnet tangerar anfallets*) gräns. Gardställningen i öfrigt fullkomligt oförändrad.

Beskrifningen af paraderna gäller med hänsyn till att den centrala garden är utgångsställningen.

Alla parader göras med egen »starka» (halfva klingan som utgår från fästet) mot motståndarens »svaga» (öfre delen af klingan) och med armen i samma böjning i armbågsleden som vid garden.

Paraderna kunna äfven indelas i afseende på deras mekaniska utförande i två slag: *långa*, som verkställas med tillhjälp af handleden, hvarvid egen klinga utan att skiljas från motståndarens vapen afvärjer och följer det ända till utfallets slut; *korta*, som deremot utföras med

*) Den del af bröstkorgen, som är vänd emot fienden.

tillhjälp af fingrarne genom att aflägsna motståndarens vapen medelst ett lätt slag, hvarefter spetsen genast riktas mot anfallspunkten.

De vanliga paraderna äro quart, ters, sext, quint, octav samt secund. Dessa indelas i afseende på sin användning i mötande eller följande (afvisande).

Förklaring öfver linierna och sidorna:

För att rätt kunna förstå följande beskrifning på parader m. m. måste här inflikas några definitioner på termerna, linie, sida o. s. v.

Med »linierna» förstås de olika delar af anfallstaflans yta, inom hvilka värjan rör sig, då den utgår från gardställningen. Af dessa märkas först *den höga* och *den låga*, och då hvardera af dessa hafva två sidor, uppkomma alltså fyra linier, *den inre och yttre höga* och *den inre och yttre låga*.

Med *den höga linien* förstås den del af anfallstaflan, som befinner sig öfver fästet.

Med *den låga linien* förstås den del af anfallstaflan, som befinner sig under fästet.

Med *den inre höga linien* förstås den del af anfallstaflan, som befinner sig öfver fästet på inre sidan (quart-sidan) d. v. s. till höger om motståndarens klinga.

Med *den yttre höga linien* förstås den del af anfallstaflan, som befinner sig öfver fästet

på yttre sidan (ters-sidan) d. v. s. till venster om motståndarens klinga.

Med *den inre låga linien* förstås den del af anfallstaflan, som befinner sig under fästet på inre sidan (qvint-sidan) d. v. s. till höger om motståndarens klinga.

Med *den yttre låga linien* förstås den del af anfallstaflan, som befinner sig under fästet på yttre sidan (secund-sidan) d. v. s. till venster om motståndarens klinga.

Sidorna. Med *inre sidan* förstås alltid bröstsidan.

Med *yttre sidan* förstås alltid ryggsidan.

Med *inåt* menas alltid egen bröstside.

Med *utåt* » » » ryggsida.

Quartparaden.

*Quart-
paraden.*

Utföres med handen i gardhöjd genom att den föres med vapnet så mycket inåt, att motståndarens stöt afvärjes. Då paraden är utförd, skall spetsen stanna mot motståndarens ansigte straxt utom hans högra öga i höger och venstra i venster gard. Användes emot stöt på inre eller från yttre till inre sidan och såsom contrapad vid stöt från inre till yttre sidan.

Tersparaden.

Utföres under handens omvridning, till dess att naglarne komma nedåt, till fullständig pronation, samtidigt hvarmed handen och armbågen obetydligt upplyftas; vapnet föres äfven här så mycket utåt, att stöten afvärjes; spetsen blir då riktad mot motståndarens venstra öga i höger och högra i venster gard. Användes emot stötar på yttre eller från inre till yttre sidan, samt såsom contraparaad från yttre till inre sidan.

Tersparaden.

Sixtparaden.

Utföres under handens omvridning, till dess att naglarne komma uppåt till fullständig supination. Hvad ändamålet och spetsen läge beträffar, gälla samma föreskrifter som vid tersparaden.

Sixtparaden.

Octavparaden.

Användes i samma syfte som secundparaden, men verkställes med handen i samma läge som vid sixtparaden d. v. s. vriden till full supination.

Octavparaden.

Qvintparaden.

Utföres genom att sänka spetsen mot motståndarens bröst; samtidigt beskrifves en obe-

Qvintparaden.

tydlig cirkelrörelse med spetsen utåt, nedåt och inåt, för fångande af hans klinga, hvarjemte vapnet föres i sin helhet inåt, tills stöten afvärjes; samtidigt härmed höjes handen obetydligt. Användes emot lågt riktad stöt såväl från inre som från yttre sidan.

Secundparaden.

Secundparaden.

Utföres medelst handens omvridning och höjning såsom vid tersparaden, spetsen sänkes mot motståndarens bröst; samtidigt föres spetsen i en obetydlig cirkelrörelse inåt, nedåt och utåt utan böjning i handleden. Användes emot lågt riktad stöt såväl från inre som från yttre sidan.

Contraparaden.

Contraparad.

Alla parader kunna äfven göras såsom contraparader, och dessa utföras då genom att vid stöt öfver fästet följa motståndarens rörelse medelst en spetsförflyttning *under*, i förening med parad, och efter en låg parad genom en spetsförflyttning *öfver* hans klinga och härigenom binda motståndarens klinga på den sidan, der man vill, att den skall ligga.

Allmännast förekommande fel vid paraderna.

Fel vid paraderna.

1) Att de ej utföras med kroppen i bibehållen gardställning, utan t. ex. vid de höga

paraderna öfverlifvet, och vid de låga, höfterna dragas tillbaka från motståndaren, och främre foten lyftes från marken.

2) Att synnerligast contraparaderna utföras, under det att handens läge förändras och med rörelse i axelleden, hvilken benägenhet att utföra paraderna med armen och ej *med vapnet*, fingrarne och handleden noga måste motarbetas.

3) Att handen rubbas i höjd eller sidled mer än nödigt är.

4) Att armen sträckes, hvilket synnerligast vid de båda höga paraderna, jemte handens höjande, gör, att det skydd, vapnet skall gifva i paraderna, går förloradt, hvarjemte den sparade kraften för riposten försvinner.

5) Att paraderna icke utföras med tillbörlig *begränsning*, med *tillräcklig kraft*, eller att de utföras *för tidigt* eller *för sent*.

6) Att paraden icke utföres med tillräcklig stadga i handleden.

Ripost.

Sedan eleven lärt sig att rätt utföra paraderna, bör man öfvergå till att öfva *ripost*, *Riposten.* hvarmed menas det motanfall, som omedelbart följer på en parad. Riposten verkställes genom en hastig sträckning af stridsarmen från paradläget.

Alla riposter riktas i allmänhet mot högsta närmaste punkten af motståndarens bröst. Från ters- och secundparad kan riposten antingen göras under såsom secundstöt eller öfver såsom primstöt eller tersstöt.

Utfallet.

Utfallet.

Riktning, hastighet och kraft, concentrerad i den raka linien, är utfallets rätta natur.

Utfallet med handen i full supination (prim) är det säkraste sättet att med värjan anfälla sin motståndare och kan utföras både från yttre och inre sidan öfver eller under hans hand, beroende på läget för tillfället.

Utfallet sker sålunda:

Med iakttagande af att den öfriga kroppen förblifver orubbad, sträckes stridsarmen utan våldsamhet och utan birörelser i axelleden.

Handen vändes samtidigt, så att naglarne komma uppåt (full supination), och stannar liksom värjspetsen ungefär i höjd med axeln, vapnet riktas, så att en rak linie bildas från axeln till vapnets spets. Denna linies förlängning skall träffa medelpunkten af fiendens anfallstafla (tätt under hans bröstvärta), mot hvilken punkt stöten helst bör riktas för att kunna medföra tillräckligt skydd. Under det att bakre benet hastigt och fullständigt sträckes, dock utan att

kroppställningen i öfrigt förändras, framflyttas främre foten nära marken minst en fotlängd, främre benet öfvertager kroppstyngden och böjes kraftigt; bakre armen föres rätt tillbaka och stannar nära bakre låret med handen i vertikal ställning, lillfingret nedåt.

Utfall med handen i pronation (secund) kan äfven användas, men kan i likhet med secundstöten endast utföras från yttre sidan och sker för öfrigt efter samma grunder.

Gardställningen återtages genom att hastigt och mjukt böja det bakre benet, hvarestefter främre foten återflyttas på gardafstånd från den bakre, och bakre armen återtager medelst en hastig upphöjning i axlarnes plan sin ställning såsom i gard, under det att stridsarmen böjes och spetsen riktas mot den vanliga anfalls- punkten.

Allmännast förekommande fel:

1) Att stridsarmen ofullständigt sträcket före utfallet eller ånyo böjes under dess utförande, samt vidare ej föres i anfallsplanet, utan jemte vapnet afviker derur.

*Fel vid
utfallet.*

Obs.! Hvarje rörelse ur anfallsplanet vid utfallet med vare sig vapen, axlar, armar, knä eller fot, gör att stöten förlorar i säkerhet och kraft.

2) Att bakre knäet ej fullt sträcket.

3) Att bakre hälen, hvarifrån sjelfva rörelsen utgår, släpper marken, eller att foten i sin helhet vid utfallet ej hålles pressad mot marken, utan flyttas bakåt i bakre fotens riktning utåt eller rätt bakåt.

4) Att främre axeln sänkes.

5) Att vapenförande handen är för låg.

6) Att hufvudet kastas bakåt och ej är vridet i anfallsplanet.

7) Att bakre armen ej nedföres, vid gardgåendet ej uppföres i *axlarnes lodplan* eller ofullständigt sträckes vid utfallet.

8) Att stöten till följd af föregående anförda fel får en skef riktning.

9) Att främre foten icke flyttas rätt fram utan vändes inåt, och att främre knäet icke är tillräckligt utåtfördt, utan att de båda ej komma in i anfallsplanet.

10) Att utfallet göres längre än som låter förena sig med ett snabbt återgående i gard.

11) Att vid återgåendet i gard främre axeln och vapenförande handen sänkas.

12) Att, sedan utfallet är verkställt, bålen fälles framåt, hvilket i väsentlig mån försvårar återgåendet i gard.

Anm. Marsch framåt utan utfall i förening med stöt kan, särskildt vid förföljande ripost, med fördel användas.

Stöten är äfven i detta fall ej annat än en

sträckning af stridsarmen, åtföljd af kroppens förflyttning framåt medelst bakre benets kraftiga medverkan.

Engagement.

Engagement kallas den rörelse, hvarigenom man intager ett sådant läge med sin klinga, att man fullkomligt stänger vägen för motståndarens stöt på den sida, åt hvilken man fört egen spets.

Engagement kan verkställas i såväl höga som låga linien, dels *utan* att klingorna sinsemellan vexla linie, dels ock *med* inbördes vexling af linie.

I förra fallet utföres rörelsen endast genom att föra egen hand och spets så mycket mot motståndarens vapen, som svarar mot afståndet mellan hans ögon. I senare fallet måste deremot i den höga linien egen spets föras *under*, och i den låga linien *öfver* motståndarens vapen, innan nyssnämnda sidorörelse eger rum.

Man engagerar:

- i sixt eller ters (utåt högt), då man stänger vägen för motståndarens stöt på sin yttre sida i höga linien;
- i octav eller secund (utåt lågt), då man stänger vägen för motståndarens stöt på sin yttre sida i låga linien;
- i quart (inåt högt), då man stänger vägen för motståndarens stöt på sin inre sida i höga linien;
- i quint (inåt lågt), då man stänger vägen för motståndarens stöt på sin inre sida i låga linien.

Anfallsrörelse.

- Primutfall.* *Primutfall:* Se utfallet.
- Degagement.* *Degagement* (spetsunderstöt) utföres genom en obetydlig fingerrörelse, då spetsen föres i den höga linien tätt under, eller i den låga linien öfver starka delen af motståndarens klinga, hvarunder armen sträckes och anfallet följer mot den blotta, som uppkommit genom motståndarens parad eller engagement
- Coupé.* *Coupé* (spetsöfverstöt) göres antingen, då motståndaren med framskjuten arm ligger med låg hand och hög spets eller med åtdragen arm och låg spets, och utföres från gardläget genom att medelst fingrarne och äfven i någon mån handleden tvinga ned bakre delen af kafveln och föra egen klinga tätt intill motståndarens vapen och så nära öfver spetsen som möjligt, hvarefter stridsarmen hastigt sträckes. Skall *coupé* utföras från sträckt läge, måste äfven armbågsleden något böjas.
- Flankonad.* *Flankonad* (omkringgång). Motståndaren skall då ligga med full sträckning, låg spets och temligen hög hand. Utföres genom att med egen »starka» fanga motståndarens »svaga», och föra egen spets i en obetydlig bågformig rörelse nedåt, tills spetsen blir riktad under hans hand mot anfallspunkten. Kan göras från såväl inre som yttre sidan och från

den förra äfven medelst handens omvändning till secund, då rörelsen benämnes *croisad*.

Coulé (glidning) begagnas, då motståndaren ligger i central gard med låg hand, och utföres genom att utöfva ett lindrigt tryck med egen »starka» mot motståndarens »svaga», medelst handens förande något åt sidan till quart eller tersparad, hvarest sträckning och utfall eller marsch framåt följer i förening med stöt.

Coulé.

Battut (strykning) kan i förening med direkt anfall användas, då motståndaren ligger i sträng gard, och utföres från quart gard genom att med temligen stark handledsböjning upplyfta egen klinga i höjd med spetsen af motståndarens och genom en kraftig sträckning af handleden stryka egen »starka» åt sidan och nedåt mot motståndarens »svaga», och så medelst föra hans spets ur linien och stöta på samma sida. Sker från yttre sidan efter samma grunder, men då äfven i förening med handens omvändning till ters. I förra fallet benämnes den *quart-*, i senare *tersbattut*.

Battut.

Detta kallas *lång battut*; utföres denna rörelse endast i form af ett lätt slag mot motståndarens klinga för att framkalla en ofrivillig parad, som sedermera undvikes, kallas detta en *kort battut*. Utföres denna rörelse från yttre sidan, omvändes *icke* handen till ters. I samma syfte kan äfven begagnas en

Lång och kort battut.

bestämd, men hastigt öfvergående *tryckning* (*pressad*)*).

Brisad. *Brisad* (brytning) kan begagnas, då motståndaren ligger med sträckning i linien, och utföres då genom att från inre garden böja handleden och upplyfta spetsen så som i quartbattuten och, under det att handen omvrides till secund, stryka utefter yttre sidan af motståndarens klinga och antingen kasta hans spets nedåt, då derpå följande stöt göres öfver, eller uppåt, då anfallet riktas under hans hand. Detta kallas *secundbrisd*. Efter samma grunder sker *brisd* från yttre sidan för åstadkommande af blotta på den inre och benämnes då *qvintbrisd*.

Fint.

Fint i allmänhet. Fint är ett låtsadt angrepp, som bör göras så, att det tagas för ett verkligt anfall och tvingar till en parad, som man sedan söker undvika, vare sig genom en fint eller genom ett verkligt anfall.

Fasta o. flygtiga finter. Finten utföres alldeles som det angrepp man vill använda, men utan att man faller ut. Finternas kallas *fasta*, då man afvaktar motståndarens parad, innan man går vidare; *flyg-*

*) *Anm.* Följer deremot ej någon sådan parad, sker utfallet i samma linie.

tiga deremot, då man sammandrager finten med utfallet eller en ny fint, efter att endast hafva gissat, men ej afvaktat hans parad. Om härvid motståndaren på ett degagement som fint tager en contra parad, som undvikas med ett nytt degagement, så uppkommer en doublé, som sålunda icke är någon särskild anfallsrörelse, utan endast ett slags combination af degagementer.

Fäktundervisningens meddelande.

Fäktundervisningen kan bedrivas antingen genom *enskild* eller *samfäld* lektion.

Den enskilda lektionen.

Denna gifves antingen såsom a) *parad-Grunderna* och *ripostlektion*, b) *instöttningslektion*, c) ^{för den en-}*turlektion*, hvilken är att betrakta som en förberedelse till den sista formen för enskild lektion, nemligen den *fria contran*.

I den *förstnämnda* stöter instruktören, och eleven parerar och riposterar.

Vid *instöttningslektionen* sker det i omvänd ordning; i båda fallen antingen med eller

utan kommando, i senare fallet sker utfallet mot gifven blotta.

Turen är en sammansättning af anfalls- och försvarsrörelser, och utföres äfven den, antingen på instruktörens kommando för hvarje rörelse eller på kommandoordet: *Ett!*, eller ock hela turen fritt på tillsägelse »Börja».

Fria contran inledes slutligen genom att den ene är den anfallande och den andre endast försvarande.

Vid alla dessa öfningar är det lämpligt, att instruktören när som helst vid en utförd rörelse omedelbart kommenderar »*Still!*», då eleven stannar i den ställning, han för tillfället innehar, hvilken då granskas. Angeläget är äfven, att instruktören i afseende på sin egen ställning iakttager den rätta formen såväl med kroppen som med vapnet, samt ger *blotta* för de stötar han kommenderar. Bakre armen bör dock fritt kunna användas till att rätta elevens rörelser, synnerligast hvad spetsens riktning beträffar.

Plan för
öfningarnes
gång vid
den en-
skilda lek-
tionen,

A. Föröfningar.

Se sid. 32.

B. Egentliga fäktöfningar.

I. *Parad-ripostlektionen.*

- 1) Enkla parader för *en* vapenrörelse, öfningarna n:ris 1 och 2.
- 2) Parader för *två* vapenrörelser, öfningarna n:ris 3—7.
- 3) Parader för *tre* vapenrörelser, öfningarna n:ris 8—10.

II. *Instötningsektionen.*

- 1) Anfall i *en* vapenrörelse, öfningarna n:ris (1 och 2) a och b.
- 2) Anfall i *två* vapenrörelser, öfningarna n:ris 2 a och b, 4 a och b.
- 3) Anfall i *tre* vapenrörelser, öfningarna n:ris 5—7.
- 4) Anfall i en, två eller tre vapenrörelser, *förberedt af*:
 - a) battut; öfning n:o 8.
 - b) pressad; » » 9.
 - c) coulé; » » 10.
 - d) prim str.; » » 11.
- 5) *I förening med*: a) coupé; öfning n:o 12.
 » » » b) tempoanfall på degagement; öfning n:o 13.

Förklaring af i Tabellerna använda förkortningar:

fr.	= framåt.	m.	= med.
tillb.	= tillbaka.	par.	= parera.
degag.	= degagera.	qv.	= quart.
coup.	= coupera.	str.	= sträck.
engag.	= engagera.		

Obs! Alla öfningar utföras lika i båda sidornas gard.

1) Paradrilpostlektion.

Öfning nr 1.

Parader för raka stöten och degagement.

Instruktören, som sjelf är den anfallande, intager för hvarje attack medelst rätningsmarsch så stort afstånd till eleven, att han kan träffa denne med sin stöt och eleven honom med sin ripost.

Obs! Linien vexlas.

Eleven:

- a) Engagera i quart (inåt). Ett!
Sixt och ripostera. Två! (öfver eller under och i början på samma sida, men sedermera låter äfven instruktören genom att hastigt betäcka sig i samma linie eleven få anledning att ripostera genom degagement.)
I gard. Tre!
- b) Engagera i quart. Ett!
Contraquart och ripostera. Två!
I gard. Tre!
- c) Engagera i sixt. Ett!

Qvart och ripostera. Två!

I gard. Tre!

d) Engagera i sixt. Ett!

Contrasixt och ripostera. Två!

I gard. Tre!

(På samma sätt ters och contraters, men med eller utan att vända handen i riposten.)

Öfning n:r 2.

Eleven:

a) Engagera i octav. Ett!

Qvint och ripostera. Två!

b) Engagera i qvint. Ett!

Octav (secund, contraqvint) och ripostera. Två!

c) Engagera i secund. Ett!

Qvint (contrasecund) och ripostera. Två!

Öfning n:r 3.

Eleven:

(I denna och följande öfningar efter vederbörligt engagement, som med tillräcklig tydlighet framgår af paraderna.)

Parader för degagement doublé.

a) Contraqvart, sixt och ripostera. Ett-Två! | 1) i höga

b) 2 contraquarter och ripostera. Ett-Två! | linien.

a) contraqvint, octav och ripostera. Ett-Två! | 2) i låga

b) Contraoctav, qvart och ripostera. Ett-Två! | linien.

Öfning n:r 4.

Parader för 2 degagement.

a) Sixt, qvart och ripostera. Ett-Två!

b) Sixt, contrasixt och ripostera. Ett-Två!

Öfning n:r 5.

Parader för 2 degagement i låga linien.

- a) Qvint, secund och ripostera. Ett!
- b) Qvint, contraqvint och ripostera. Ett!

Öfning n:r 6.

Parader för låg hög prim.

- a) Qvint, qvart och ripostera. Ett!
- b) Secund, qvart och ripostera. Ett!

Öfning n:r 7.

Parader för hög låg prim från låga linien.

- a) Ters (sixt), secund och ripostera. Ett!
- b) Contraqvart, qvint och ripostera. Ett!

Öfning n:r 8.

Parader för 3 degagement.

- a) Sixt, qvart, sixt och ripostera. Ett!
- b) Sixt, qvart, contraqvart och ripostera. Ett!

Öfning n:r 9.

Parader för doublera, degagera.

- a) Contraqvart, sixt, qvart och ripostera. Ett!
- b) Contraqvart, sixt, kontrasixt och ripostera. Ett!

Öfning n:r 10.

Parader för degagera, doublera.

- a) Sixt, kontrasixt, qvart och ripostera. Ett!
- b) Sixt, 2 kontrasixter. Ett!

2) Instöttningslektion.

Öfning n:r 1 a).

Enkelt utfall i höga linien.

*Eleven:*Engagera i qvart (sixt).
Ett!Sträck. Två!
Fallut. Tre!
I gard. Fyra!Eller utan
att sönder-
dela, prim
fallut, Två!*Läraren:*Vexlar i allmänhet linie
så, att klingorna sins-
emellan erhålla ett sådant
läge, att eleven får göra
sina engagement med
vexling af linie.

Öfning n:r 1 b).

Enkelt utfall i låga linien.

Låg prim str. o. fallut. Ett-
Två! (Ett!)Engagera i qvart eller sixt
(ters) med höjd hand.

Öfning n:r 2 a).

Degagement (coupé) i höga linien.

Degag. (coup.)
str. Ett!
Fallut. Två!
I gard. Tre!Eller utan
att sönder-
dela, degag.
(coup.) fall-
ut. Två!Engagera i qvart eller sixt.
(» » » »)
med läge för coupé.)

Öfning n:r 2 b).

Degagement i låga linien.

Degagera str.
Ett!
Fallut. Två!
I gard. Tre!Eller utan
att sönder-
dela, degag.
fallut. Ett!Engagera i qvint (octav,
secund).

Öfning n:r 3 a).

Degagement doublé i höga linien.

Eleven:

Degag. str. som fint. Ett!
Undvik paraden genom
degagem. o. utfall. Två!
I gard. Tre!

Läraren:

Engagera i kvart eller sixt.
Contraqvart eller sixt.
Obs! Öfvas länge, innan
1:a och 2:a afdeln. sam-
manslås till »doublera
fallut».

Öfning n:r 3 b).

Degagement doublé i låga linien.

Degag. str. som fint. Ett!
Undvik paraden genom
degag. och utfall i låga
linien.
Två! I gard. Tre!

Engagerar i qvint (octav).
Contraqvint (contraoctav).

Öfning n:r 4 a).

2 degagement i höga linien.

Degag. str. som fint. Ett!
Undvik paraden gen. de-
gagement o. utfall. Två!
I gard. Tre!

Engagera i kvart eller sixt.
Sixt eller kvart.
Obs! Öfvas länge o. med
iakttagande att ej 2:a de-
gagementet göres, innan
parad framkallats.

Öfning n:r 4 b).

2 degagement i låga linien.

Degag. str. som fint. Ett!
Undvik paraden gen. de-
gag. o. utfall i låga linien.

Engagera i qvint (octav
secund).
Octav secund (qvint).

Öfning n:r 5.**Doublera degagera.**

Degagement doublé sträck som fint. Ett!	Engagera i qvart eller sixt. Contraqvart, sixt (contra- sixt, qvart).
Undvik contraparaden gen. degagement. Två!	
Degagera fallut. Tre!	
I gard. Fyra!	

Öfning n:r 6.**Degagera doublera.**

Degag. str. som fint. Ett!	Engagera i qvart eller sixt. Sixt-contrasixt (qvart-con- traqvart).
Undvik paraden gen. de- gagement. Två!	
Undvik contraparaden gen. degagem. o. utfall. Tre!	
I gard. Fyra!	

Öfning n:r 7.**3 dagagement (olika rytm).**

Degagement som fint. Ett!	Engagera i qvart eller sixt, två mötande parader, sixt, qvart (qvart-sixt).
Undvik paraden gen. de- gagement. Två!	
Degagera fallut. Tre!	<i>Obs!</i> Städs vexla med linie efter att på en sida hafva genomgått öfn.
I gard. Fyra!	

Öfning n:r 8.**Battut.**

- a) Battera (kort eller lång battut) prim sträck. Ett!
Fallut Två!

Gard. Tre! (Eller utan att sönderdela; battera prim fallut.)

Med eller utan att sönderdelas.	b) Battera (kort battut) degagera.	} Str. och fallut.
	c) Battera doublera.	
	d) Battera doublera degagera.	
	e) Batttera 2 degagement.	
	f) Battera degagera doublera.	
	g) Battera 3 degagement.	

Öfning n:r 9.

Pressad.

Med eller utan att sönderdelas.	a) Pressera sträck. och fallut.	} Str. och fallut.
	b) Pressera degagera.	
	c) Pressera doublera.	
	d) Pressera doublera degagera.	
	e) Pressera 2 degagement.	
	f) Pressera degagera doublera.	
	g) Pressera 3 degagement.	

Öfning n:r 10.

Coulé.

Med eller utan att sönderdelas.	a) Coulera.	} Str. och fallut.
	b) Coulera degagera.	
	c) Coulera doublera.	
	d) Coulera 2 degagement.	
	e) Coulera coupera.	
	f) Coulera, coupera, degagera.	

Öfning n:r 11.

Prim str. såsom fint.

Med eller utan att sönderdelas.	a) Engagera, prim str., deg. och fallut.
	b) » » coupera.
	c) » » lågprim.
	d) » » doublera.
	e) » » 2 degagement.

Obs! Den anfallande engagerar.

Öfning n:r 12.

Sammansättningar af coupé.

- a) Coupera degagera.
- b) Degagera coupera.
- c) Coupera doublera.
- d) Doublera coupera.
- e) Coupera 2 degagement.
- f) 2 degagement coupera.

Öfning n:r 13.

Tempoanfall på engagement.

*Eleven:**Läraren:*

Engagerar i sext o. quart.

Ett-Två!

Undviker lärarens engagement genom degagement och utfall. Tre!

Engagerar i sext.

Den samfälda lektionen.**Grunderna för den samfälda lektionens gifvande.**

Härvid leder läraren eleverna antingen på ^{Grunderna} *ett led*, för grundformernas inlärande, eller ^{för den samfälda lektionen.} *parvis* mot hvarandra.

Denna senare öfningsform bör icke gerna anlitas, förr än lärjungarne uppnått en viss

färdighet, så att de kunna öfva sig sjelfva i en genomgången tur. Läraren bör först med någon af eleverna (olika för hvarje dagöfning) genomgå den tur, som skall utgöra föremål för öfning. Derefter kommenderas alla gemensamt, till dess turen är fullt uppfattad. Slutligen öfverlemnas hvarje par till öfning hvar för sig, hvarunder läraren dels inspekterar, dels lemnar *enskild lektion*.

Mot slutet af dagöfningen repeteras åter den eller de genomgångna turerna under lärarens omedelbara ledning; äfven här kan efter någon öfning hela turen utföras på gifven befallning, då den fortlöper utan afbrott. Riktningen kontrolleras genom att läraren höjer vapnet, då stöten emottages af den, som skulle parera.

A. Föröfningar.

1) Öfningar på ett led utan vapen.

Exempel.

*Plan för
öfningar-
nas gång
vid den
samfälda
lektionen.*

1) *Från grundställning*: Till gardställning halft venster om! Fötter slut och ut! Detsamma Ett! Tu! Höger fot utåt ställ! Höger fot tillbaka ställ! Detsamma Ett! Tu! Höger om! Fötter ut och slut! Venster fot utåt ställ!
o. s. v.

2) Till gardställning halft venster om! Till fäktning knäna böj! Knäna sträck! Knäna böj! Detsamma Ett! Tu! Höger fot utåt ställ! En appell! Höger fot tillbaka ställ! Knäna sträck! o. s. v.

3) Till gardställning halft venster om! Höger fot utåt ställ! Armar utåt lyft! Till gardställning armar och knäna böj! Armar sträck! Nedåt-sänk! o. s. v.

4) Till gardställning halft venster om! I gard! Räta upp! o. s. v.

5) *Från gardställning*: Framåt byt om gard! Tu! Tillbaka byt om gard! Tu! Byt om gard! Tu!

6) Framåt (rättning framåt) (halft framåt) Ett! Tu! En appell! Detsamma tillbaka o. s. v.

2) Öfningar på ett led med vapen.

1) Till gardställning halft venster om! I gard! Tu! Räta upp! Tu!

2) Prim sträck! I gard! Secund sträck! I gard! Detsamma Ett! Tu! Prim (secund) stöt!, *motsvarande en kraftig sträckning (ri-post)*, Ett! Tu!

3) Quart (ters) (sixt) (secund) (qvint) (octav) parad Ett! Tu! (ett parad, tu gard).

4) Quart (ters) (sixt) (secund) (qvint) parad och prim (secund) stöt! (sträck) Ett! Tu!

5) Prim (secund) stöt, en kraftig sträckning, och parad.

- 6) { Rättning fr. (framåt) prim (secund) stöt
(sträck) Ett! Tu!
Rättning tillb. (tillb.) parad.
- 7) Rättning tillb. (tillb.) parera quart etc.
Ett! Tu! rättning framåt (fr.) stöt. Tre! Fyr!
Prim (secund) sträck o. fall ut! Ett! Två!
- 8) { I gard (halft tillb. gard).
Prim (secund) sträck o. fall ut! halft tillb.
gard! Ett! Två!
- 9) Prim (secund) fall ut! Ett-Två! framåt
(tillb.) byt om gard o. s. v.
- 10) Rättning fr. (framåt) fall ut. Ett-Två!
Tre! (Ett-Två) tillbaka gard eller med parad.
- 11) Rättning tillbaka — bakåt fall ut!
Ett-Två! Tre!
- 12) Tillbaka bakåt fall ut! Ett! Två!

Vid rörelser med marscher vare sig till eller från motståndaren iakttages, att den först lyftade foten flyttas det mått från den andra, som är betingadt af afståndet från motståndaren, så att man kommer på lagom stöt- eller utfallshåll. Vid det första inöfvandet utan motståndare bestämmes dock vanligen denna förflyttnings storlek till en fotlängd vid rättnings- och häl till häl vid enkelmarschen. *Framåt (tillbaka)* börjas med bakre (främre) foten. *Rättning framåt (tillbaka)* sker medelst förflyttning i omvänd ordning.

Då hvarje enkelt utfall från stället, om än

aldrig så hastigt, egentligen består af tvenne moment (sträckning och utfall), torde vara lämpligt att, äfven sedan turäkningen bortlägges, åtminstone till börja med likväl använda kommandoordet Ett-Två! fast ökad i mån af färdighet till allt hastigare tempo.

3) Öfningar på två led med vapen.

Dessa utgöras af:

- a) Engagementer; se sidan 9.
- b) Doigté, en öfning, hvarvid den ene (ena ledet) af de fäktande genom tummens och de två främsta fingrarnes inverkan på kafveln medelst egen klinga gifver motståndarens ett kort men bestämdt slag, så att hans spets föres åt sidan. såsom vid en kort parad, hvarför den andre (andra ledet) med samma hjälpmedel söker att snarast möjligt återföra egen spets i linien, hvar-efter de fäktande vaxelvis upprepa samma rörelse.

Afsigten härmed är dels att erhålla rätta beröringssättet (touchen) mellan klingorna, dels äfven att förvärfva sig vana att ej ripostera från ett excentriskt läge, utan alltid låta egen spets dessförinnan komma in i linien, hvarigenom säkerhet i riktandet af stöten vinnes.

B. Egentliga fäktöfningar.

- 1) Det enkla anfallet och försvaret deremot.
 - a) det omedelbara.

b) det medelbara $\left\{ \begin{array}{l} 1) \text{ utan angrepp} \\ 2) \text{ med } \gg \end{array} \right\}$ på vapnet.
Turerna N:ris 1—20.

2) Det *sammansatta* anfallet i *teå vapenrörelser* och försvaret deremot.

a) det omedelbara.

b) det medelbara $\left\{ \begin{array}{l} 1) \text{ utan angrepp} \\ 2) \text{ med } \gg \end{array} \right\}$ på vapnet.
Turerna N:ris 20—53.

3) Det *sammansatta* anfallet i *tre vapenrörelser* och försvaret deremot.

a) det omedelbara.

b) det medelbara $\left\{ \begin{array}{l} 1) \text{ utan angrepp} \\ 2) \text{ med } \gg \end{array} \right\}$ på vapnet.
Turerna N:ris 53—75.

4) *Dubbelanfallet.*

Turerna N:ris 58, 59, 75, 76.

5) *Tempoanfallet.*

Turerna 77 t. o. m. 80.

Det enkla anfallet.

a) Det omedelbara.

1.	2.
1) Engag. i quart. Ett! Prim str. o. fallut. I gard med quart. Ters, secundstöt.	Quart, ripost. Degag. fallut.

Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!

1.	2.
2) Engag. i sixt (ters). Ett! Prim str. o. fallut. I gard m. sixt (ters). Quart, ripost. Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!	Sixt (ters), ripost. Degag. fallut.
3) Engag. i sixt — höj. Ett! Octav (secund), ripost. Högprim str. o. fallut. Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!	Lågprim str. o. fallut. I gard m. octav (secund). Sixt (ters), ripost.
<p><i>Ann. 1.</i> Ripostens riktning <i>inuti</i> turerna framgår af den derför angifna paraden, hvaremot valet af <i>slut</i>ripost lemnas öppet.</p>	
<p><i>Ann. 2.</i> Som af ofvanstående torde framgå, hafva vid dessa och följande turer för det <i>enkla</i> anfallet särskilda verkställighetsord blifvit utsatta såväl för sträckning, utfall som ripost, hvilket deremot under senare stadier ej ansetts nödigt.</p>	
4) Engag. i sixt — höj. Ett! Qvint, ripost. Högprim fallut. Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!	Lågprim str. o. fallut. I gard m. qvint. Quart. ripost.

1.	2.
5) Engag. i qvart — høj. Ett!	
Qvint, ripost.	Lågprim str. o. fallut.
Högprim fallut.	I gard m. qvint.
Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!	Ters, secundripost.
6) Engag. i octav. Ett!	
Sixt, ripost.	Högprim str. o. fallut.
Degag. fallut.	I gard m. sixt.
Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!	Qvart, ripost.
7) Engag. i octav. Ett!	
Qvart, ripost.	Högprim str. o. fallut.
Degag. fallut.	I gard m. qvart.
Två-Tre! Eyra! Fem! Sex!	Contraqvart, ripost.
8) Engag. i qvint. Ett!*)	
Qvart, ripost.	Högprim str. o. fallut.
Degag. fallut.	I gard m. qvart.
Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!	Sixt (ters), (contraqvart) ripost.

*) Föregås af kom.-ord.: Yttre sidan i gard.

1.	2.
9) Engag. i qvint. Ett!*) Sixt (ters), ripost. Degag. fallut.	Högprim str. o. fallut. I gard m. sixt (ters). Contrasixt (contraters), ripost.
Två-Tre! Fyra! 10) Engag. i qvart. Ett! Contraqvart, ripost. Degag. fallut.	Fem! Sex! Degag. str. o. fallut. I gard m. qvart. Ters (sixt), ripost.
Två-Tre! Fyra! 11) Engag. i qvart. Ett! Sixt, ripost. Degag. fallut.	Fem! Sex! Degag. fallut. I gard m. sixt. Qvart, ripost.
Två-Tre! Fyra! 12) Engag. i sixt. Ett! Qvart, ripost. Degag. fallut.	Fem! Sex! Degag. str. o. fallut. I gard m. qvart. Contraqvart (sixt, ters), ripost.
Två-Tre! Fyra!	Fem! Sex!

*) Föregås af kom.-ord.: Yttre sidan i gard.

1.	2.
<p>13) Engag. i sixt. Ett! Contrasixt, ripost. Degag. fallut. Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!</p>	<p>Degag. str. o. fallut. I gard m. sixt (ters). Qvart, ripost.</p>
<p>14) Engag. i qvart för coupé. Ett! Sixt (ters), ripost. Degag. fallut. Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!</p>	<p>Coup. str. o. fallut. I gard m. sixt. Qvart, ripost.</p>
<p>15) Engag. i sixt för cou- pé. Ett! Qvart, ripost. Degag. fallut. Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!</p>	<p>Coup. str. o. fallut. I gard m. qvart. Contraqvart (sixt, ters), ripost.</p>

b) Det medelbara. 1) Utan angrepp på vapnet.

1.	2.
16) Engag. i qvart. Ett! Flankonera str. o fallut. I gard m. qvint. Octav, ripost. Två! Tre-Fyra!	Degag. str. Qvint, ripost. Degag. i låga linien. Fem! Sex! Sju!
17) Engag. i sixt. Ett! Flankonera (croisera) str. o. fallut. I gard m. octav (secund). Sixt, ripost. Två! Tre-Fyra!	Degag. str. Octav (secund), ripost. Högprim fallut. Fem! Sex! Sju!
18) Engag. i qvart. Ett! Flankonera fallut. I gard m. secund. Qvart, ripost. Två! Tre Fyra!	Degag. str. Ters, <i>följande</i> (sixt, följande), secundripost. Högprim fallut. Fem! Sex! Sju!
19) Engag. i sixt. Ett! Flankonera (croisera) str. o. fallut.	Degag. str.

1.	2.
I gard m. qvart.	Qvart, <i>följande</i> .
Contraqvart, ripost.	Coup. fallut.
Två! Tre-Fyra!	Fem! Sex! Sju!

I förening med marsch kunna samtliga dessa turer användas med iakttagande af, att den engagerande tager en rättningmarsch tillbaka, hvarför anfallet sker med en rättningmarsch framåt t. ex. vid turen N:o 12.

Rättning tillbaka engag. i sixt. Ett!	Rättning fr. degag. str. o. fallut.
Qvart, ripost.	I gard m. qvart.
Degag. fallut.	Contraqvart (sixt, ters), ripost.
Två-Tre! Fyra! Fem! Sex!	

2) Med angrepp på vapnet.

I och för öfning af det medelbara anfallet i en vapenrörelse i förening med angrepp på vapnet kunna turerna 1, 2, 10, 11, 12, 13 användas under iakttagande af, att man låter angreppet föregås af coulé, battut (lång eller kort) eller pressad t. ex. vid turen N:o 11.

1.	2.
Engag. i qvart. Ett!	Battera (coulera) (presera) deg. str. o. fallut.
Sixt, ripost.	I gard m. sixt.
Degag. fallut.	Qvart, ripost.
Två-Tre-Fyra!	Fem! Sex! Sju!

Det sammansatta anfallet i två vapenrörelser.

a) Det omedelbara.

1.	2.
20) Engag. i qvart, prim str. degag. o. fallut.	Engag. i sixt. Ett!
I gard m. sixt.	Qvart, sixt, ripost.
Qvart, ripost.	Degag. fallut.
Två-Tre-Fyra! Fem!	
21) Engag. i qvart, prim str. degag. o. fallut.	Engag. i sixt. Ett!
	Qvart, contraqvart, ripost.

1.	2.
I gard m. qvart. Ters, ripost. Två-Tre-Fyra! Fem!	Coup. fallut.
22) Engag. i sixt, prim str. degag. o. fallut.	Engag. i qvart. Ett!
I gard m. qvart. Sixt, ripost. Två-Tre-Fyra! Fem!	Sixt, qvart, ripost. Degag. fallut.

Anm. 1. Detta engagement uttages ej fullt, emedan det endast är afsedt att föranleda den anfallande att göra sitt engagement *med* vaxling af linie.

Anm. 2. Obs! Räkningen för sträckningen och riposten bortlagd. Se anm. 2 sid. 37.

23) Engag i sixt, prim str. degag. o. fallut.	Engag. i qvart. Ett!*)
I gard m. sixt. Qvart, ripost. Två-Tre-Fyra! Fem!	Sixt, contrasixt, ripost. Degag. fallut.

*) Ofvanstående turer 21 t. o. m. 23 kunna äfven användas för prim coupé, om motståndaren vid sin parad för prim str. intager ett läge, som gynnar coupén.

1.	2.
24) Engag. i qvart, prim str. lågprim fallut. I gard m. qvint. Contraqvint, ripost. Två-Tre-Fyra! Fem!	Engag. i sixt. Ett!*) Qvart, qvint, ripost. Degag. i låga linien.
25) Engag. i sixt, prim str. lågprim fallut. I gard m. octav. Sixt, ripost. Två-Tre-Fyra! Fem!	Engag. i qvart. Ett!*) Sixt, octav, ripost.. Högprim fallut.
26) Högprim str. lågprim fall- ut. I gard m. sixt. Qvart, ripost. Två-Tre! Fyra!	Engag. i octav. Ett! Sixt, octav, ripost. Degag. fallut.
27) Högprim str. lågpr. fallut. I gard m. qvint. Contraqvint, ripost. Två-Tre! Fyra!	Engag. i qvint. Ett! Qvart, qvint, ripost. Degag. i låga linien.

*) Se anm. 1 å föregående sida.

1.	2.
28) Doublera fallut. I gard m. sixt. Qvart, ripost. Två-Tre! Fyra!	Engag. i qvart. Ett! Contraqvart, sixt, ripost. Degag. fallut.
29) Doublera fallut. I gard m. qvart. Sixt, ripost. Två-Tre! Fyra!	Engag. i sixt. Ett! Contrasixt, qvart, ripost. Degag. fallut.
30) Doublera fallut. I gard m. qvart. Sixt, ripost. Två-Tre! Fyra!	Engag. i qvart. Ett! Två contraqvarter, ripost. Degag. fallut.
31) Doublera fallut. I gard m. sixt. Qvart, ripost. Två-Tre! Fyra!	Engag. i sixt. Ett! Två contrasixter, ripost. Degag. fallut.

1.	2.
<p>32) Doublera (i låga linien) fallut. I gard m. sixt. Contrasixt, qvart, ripost. Två-Tre!</p>	<p>Engag. i qvint. Ett! Contraqv., octav, ripost. Doublera fallut. Fyra!</p>
<p>33) Doublera (i låga linien) fallut. I gard m. qvart Contraqvart, sixt, ripost. Två-Tre!</p>	<p>Engag. i octav. Ett! Contraoctav, qvint, ri- post. Doublera fallut. Fyra-Fem!</p>
<p>34) Två degag. fallut. I gard m. qvart. Contraqvart, ripost. Två-Tre!</p>	<p>Engag. i qvart. Ett! Sixt, qvart, ripost. Coup. fallut. Fyra!</p>
<p>35) Två degag. fallut. I gard m. sixt. Contrasixt, ripost. Två-Tre!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett! Qvart, sixt, ripost. Coup. fallut. Fyra!</p>

1.	2.
36) Två degag. fallut. I gard m. contraqvart*). Sixt, ripost. Två-Tre! Fyra!	Engag. i qvart. Ett! Sixt, contrasixt, ripost. Degag. fallut. Två-Tre! Fyra!
37) Två degag. fallut. I gard m. contrasixt*). Qvart, ripost. Två-Tre! Fyra!	Engag. i sixt. Ett! Qvart, contraqvart, ri- post Degag. fallut. Två-Tre! Fyra!
38) Två degag. fallut. I gard m. sixt. Contrasixt, qvart, ripost. Två-Tre! Fyra-Fem!	Engag. i qvart. Ett! Sixt, octav, ripost. Doublera fallut. Två-Tre! Fyra-Fem!
39) Två degag. fallut. I gard m. secund. Ters, qvart, ripost. Två-Tre! Fyra-Fem!	Engag. i qvart. Ett! Ters, secund, ripost. Högprim degag. fallut. Två-Tre! Fyra-Fem!

*) Obs! Vexling af linie i paraden.

1.	2.
<p>40) Två degag. fallut. I gard m. qvint. Contraqvint, octav, ripost.</p>	<p>Engag. i sixt. Ett! Qvart, qvint, ripost. Doublera fallut i låga linien.</p>
Två-Tre! Fyra-Fem!	
<p>41) Två degag. fallut. I gard m. qvart. Ters, ripost.</p>	<p>Engag. i qvart. Ett! Ters, qvint, ripost. Coupera fallut.</p>
Två-Tre! Fyra!	
<p>42) Coup. degag. fallut. I gard m. qvart. Sixt, qvart, ripost.</p>	<p>Engag. i qvart. Ett! Sixt, qvart, ripost. Två degag. fallut.</p>
Två-Tre! Fyra-Fem!	
<p>43) Coup. degag. fallut. I gard m. sixt. Qvart, sixt, ripost.</p>	<p>Engag. i sixt. Ett! Qvart, sixt, ripost. Två degag. fallut.</p>
Två-Tre! Fyra-Fem!	

1.	2.
<p>44) Coup. degag. fallut. I gard m. octav. Sixt, qvart, ripost. Två-Tre! Fyra-Fem!</p>	<p>Engag. i qvart. Ett! Sixt, contrasixt, ripost. Högprim degag. fallut.</p>
<p>45) Coup. degag. fallut. I gard m. qvart. Qvint, qvart, ripost. Två-Tre! Fyra-Fem!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett! Qvart, contraqvart, ripost. Låg, högprim fallut.</p>
<p>46) Coup. degag fallut. I gard m. sixt. Contrasixt, qvart, ripost. Två-Tre! Fyra-Fem!</p>	<p>Engag. i qvart. Ett! Contraqvart, sixt, ripost. Doublera fallut.</p>
<p>47) Coup. degag. fallut. I gard m. qvart. Contraqvart, sixt, ripost. Två-Tre! Fyra-Fem!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett! Contrasixt, qvart, ripost. Doublera fallut.</p>

1.	2.
<p>48) Degag. coup. fallut. I gard m. qvart. Sixt, octav, ripost. Två-Tre! Fyra-Fem!</p>	<p>Engag. i qvart. Ett! Sixt, qvart, ripost. Två degag. fallut. Fyra-Fem!</p>
<p>49) Degag. coup. fallut. I gard m. sixt. Contraqvart, sixt, ripost. Två-Tre! Fyra-Fem!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett! Qvart, sixt, ripost. Doublera fallut. Fyra-Fem!</p>
<p>50) Två degag. fallut. Qvart (liggande i utfallet), ripost. Obs. Qvart (liggande i utfallet), som undvikas gen. Ettans degag. ripost. Två-Tre! (ripost och contrari-post utan räkning.)</p>	<p>Engag. i qvart. Ett! Sixt, qvart, ripost. Qvart, degag. ripost.</p>
<p>51) Två degag. fallut. Sixt (liggande i utfallet), ripost.</p>	<p>Engag. i sixt. Ett! Qvart, sixt, ripost.</p>

1.	2.
Obs. Sixt (liggande i utfalle!), ripost. Två-Tre!	Sixt, degag. ripost. Se tur 50.
<p style="text-align: center;">Det sammansatta anfallet i två vapenrörelser.</p> <p>b) Det medelbara. 1) Utan angrepp på vapnet.</p>	
1.	2.
52) Två degag. o. str. (ej utfall). Octav (secund), sixt (ters), ripost. Coupera fallut. Två-Tre!	Engag. i qvart. Ett! Flankonera (croisera) högprim fallut. I gard, contraqvart. Obs*). Fyra-Fem! Sex!
53) Två degag. o. str. (ej utfall). Ters, följande, qvint, ripost.	Engag. i sixt. Ett! Flankonera degag. fallut.

1.	2.
Degag. fallut.	I gard m. qvint. Contraqvint, ripost.

Två-Tre! Fyra-Fem! Sex!

Hvad beträffar öfning med marsch se sid. 26.

Det sammansatta anfallet i två vapenrörelser.

b) Det medelbara. 2) Med angrepp på vapnet.

I och för öfning af det medelbara anfallet i två vapenrörelser i förening med angrepp på vapnet kunna turerna 28 t. o. m. 51 användas under iakttagande, att man låter anfallet föregås af coulé, battut (lång eller kort) eller pressad t. ex. vid turen N:o 37.

1.	2.
Engag. Battera (coulé) (pressera) 2 degag. fallut. I gard m. kontrasixt. Qvart, ripost.	Engag. i sixt. Ett! Qvart, contraqvart, ripost. Degag. fallut.

Två-Tre! Fyra! Fem!

Obs. vaxling af linie i paraden.

Det sammansatta anfallet i tre vapen-
rörelser.

a) Det omedelbara.

1.	2.
<p>54) Engag. i qvart, prim str. 2 degag. fallut.</p> <p>I gard m. qvart.</p> <p>Sixt, qvart, ripost. Två-Tre-Fyra-Fem! Sex-Sju!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett!*)</p> <p>Qvart, sixt, qvart, ripost.</p> <p>Coup. degag. fallut.</p>
<p>55) Engag. i sixt, prim str. 2 deg. fallut.</p> <p>I gard m. sixt.</p> <p>Qvart, ripost. Två-Tre-Fyra-Fem! Sex!</p>	<p>Engag. i qvart. Ett!*)</p> <p>Sixt, qvart, sixt, ripost.</p> <p>Degag. fallut.</p>
<p>56) Engag. i qvart, prim str. 2 degag. fallut.</p> <p>I gard m. contraqvart.</p> <p>Sixt, qvart, ripost Två-Tre-Fyra-Fem! Sex-Sju!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett!*)</p> <p>Qvart, sixt, kontrasixt, ripost.</p> <p>2 degag. fallut.</p>

*) Se anm. sid. 27.

1.	2.
<p>57) Engag. i sixt, prim str. 2 degag. fallut.</p> <p>I gard m. qvart.</p> <p>Contraqvart, ters, ripost. Två-Tre-Fyra-Fem!</p>	<p>Engag. i qvart. Ett!*)</p> <p>Sixt, qvart, contraqvart, ripost.</p> <p>Doublera fallut.</p> <p>Fem! Sex-Sju!</p>
<p>58) Engag. i sixt, prim str. 2 degag. fallut.</p> <p>Octav, sixt, kontrasixt, ripost. Två-Tre-Fyra-Fem!</p>	<p>Engag. i sixt! Ett!*)</p> <p>Qvart, sixt, octav, ripost, högprim degag. fallut.</p> <p>Fem! Sex-Sju!</p>
<p>59) Engag. i qvart, prim str. doublera fallut.</p> <p>I gard m. sixt, flanko- nera fallut. Två-Tre-Fyra-Fem!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett!*)</p> <p>Qvart, contraqvart, sixt, ripost.</p> <p>Qvint, ripost.</p> <p>Fem! Sex!</p>
<p>60) Engag. i sixt, prim str. doublera fallut.</p>	<p>Engag. i qvart. Ett!*)</p> <p>Sixt, kontrasixt, qvart, ripost.</p>

1.	2.
I gard m. qvart, prim str. croisera fallut. Två-Tre-Fyra-Fem! Sex!	Qvart (följande), ripost. Engag. i sext. Ett!*)
61) Engag. i qvart, prim str. doublera fallut. I gard m. qvart. Sixt, qvart, ripost. Två-Tre-Fyra-Fem! Sex-Sju!	Qvart, två contraqv., ri- post. Två degag. fallut.
62) Engag. i qvart, prim str. låg-, högprim fallut. I gard m. qvart, contra- qvart, sixt, ripost. Två-Tre-Fyra-Fem! Sex-Sju!	Engag. i sext. Ett!*) Qvart, qvint, qvart, ri- post, doublera fallut.
63) Engag. i qvart, prim str. coup. degag. fallut. I gard m. qvart. Sixt, qvart, ripost. Två-Tre-Fyra-Fem! Sex-Sju!	Engag. i sext. Ett!*) Qvart, sixt, qvart, ripost. Degag. coup. fallut.

1.	2.
<p>64) Doublera degag. fallut.</p> <p>Qvart (liggande i utfallet), contraripost.</p> <p>Två-Tre-Fyra! <i>Obs.!</i> Ingen räkning för contrariposten.</p>	<p>Engag. i qvart. Ett!</p> <p>Contraqvart, sixt, qvart, ripost.</p>
<p>65).</p> <p>Doublera, degag. fallut.</p> <p>Sixt (liggande i utfall), contra-ripost med dega- gement (under förutsät- ning att motståndaren vid återgången från sin ripost betäcker sig i ytter- linien).</p> <p>Två-Tre-Fyra!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett!</p> <p>Contrasixt, qvart, sixt, ripost.</p>
<p>66)</p> <p>Doublera, degag. fallut.</p> <p>I gard m. sixt.</p> <p>Qvart, ripost.</p> <p>Två-Tre-Fyra! Fem!</p>	<p>Engag. i qvart. Ett!</p> <p>Contraqvart, sixt, contra- sixt, ripost.</p> <p>Degag. fallut.</p>

1.	2.
<p>67) *) Degag. doublera fallut.</p> <p>I gard m. qvart.</p> <p>Sixt, qvart, contraqvart, ripost.</p> <p style="text-align: right;">Två-Tre-Fyra!</p>	<p>Engag. i qvart. Ett!</p> <p>Sixt, contrasixt, qvart, ripost.</p> <p>Coup. 2 degag. fallut.</p> <p>Fem-Sex-Sju!</p>
<p>68) Degag. doublera fallut.</p> <p>I gard m. octav.</p> <p>Sixt, contrasixt, qvart, ripost.</p> <p style="text-align: right;">Två-Tre-Fyra!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett!</p> <p>Qvart, contraqvart, sixt, ripost.</p> <p>Högprim — doublera fall- ut.</p> <p>Fem-Sex-Sju!</p>
<p>69) Tre degag. fallut.</p> <p>I gard m. octav.</p> <p>Qvart, contraqvart, ri- post.</p> <p style="text-align: right;">Två-Tre-Fyra!</p>	<p>Engag. i qvart. Ett!</p> <p>Sixt, qvart, sixt, ripost.</p> <p>Högprim, degag. fallut.</p> <p>Fem-Sex!</p>

*) Den franska benämningen på denna rörelse »une, deux, trompez le contre» (eller öfversatt 2 degag., undvik contraparaden) uttrycker bättre rörelsens natur än den svenska »degag. doublera», ty det faller sig naturligt att taga den första finten flygtig.

1.	2.
70) Tre degag. fallut. I gard m. qvart. Contraqvart, sixt, qvart, ripost. Två-Tre-Fyra!	Engag. i sixt. Ett! Qvart, sixt, qvart, ripost. Doublera, degag. fallut. Fem-SexSju!
71) Tre degag. fallut. I gard m. qvart. Sixt, kontrasixt, qvart, ripost. Två-Tre-Fyra!	Engag. i qvart. Ett! Sixt, qvart, contraqvart, ripost. Degag. doublera fallut. Fem-Sex-Sju!

Obs. olikheten i rytm, om 1:a eller 2:a finten tages *fast* eller båda flygtiga.

72) Degag. coup. degag fall- ut. I gard m. sixt. Qvart, sixt, qvart, ripost. Två-Tre-Fyra!	Engag. i qvart. Ett! Sixt, qvart, sixt, ripost. Tre degag. fallut. Fem-Sex-Sju!
---	--

Hvad beträffar öfning med marsch se sid. 26.

Det medelbara sammansatta anfallet i
tre vapenrörelser.

a) Utan angrepp på vapnet.

1.	2.
<p>73) Degag. str.</p> <p>Secund, quart, contra- quart, ripost.</p> <p>Degag. fallut, liggande secundstöt.</p> <p>Två! Tre-Fyra-Fem! Sex! Sju!</p>	<p>Engag. i sixt. Ett!</p> <p>Croisera (flankonera) högprim degag. fallut.</p> <p>I gard m. quart.</p>
<p>74) 2 degag. str.</p> <p>Quart (följande), contra- quart, sixt, ripost.</p> <p>Degag. fallut.</p> <p>Två-Tre! Fyra-Fem-Sex! Sju!</p>	<p>Engag. i qua:t. Ett!</p> <p>Flankonera doublera fallut.</p> <p>I gard m. contraquart.</p> <p>Ters, ripost.</p>
<p>75) Degag. str.</p> <p>Sixt (följande), quart, sixt, ripost.</p>	<p>Engag. i quart. Ett!</p> <p>Flankonera 2 degag. fall- ut.</p>

1.	2.
Coup. lågprim fallut. Två! Tre-Fyra-Fem!	I gard m. sixt. Qvart, qvint, ripost. Fem! Sex-Sju!

Det sammansatta anfallet i tre vapenrörelser.

b) Det medelbara. 1) Med angrepp på vapnet.

I och för öfning af det medelbara anfallet i tre vapenrörelser i förening med angrepp på vapnet kunna turerna 63 t. o. m. 72 användas under iakttagande, att man låter angreppet föregås af coulé, battut (lång eller kort) eller pressad. Se sid. 35.

Dubbelutfallet.

1.	2.
76) Två degag. fallut. I gard m. qvint i förening m. battut*), lågprim fallut. Två-Tre! Fyra!	Engag. i sixt. Ett! Qvart, ters, secundripost Qvint, ripost.

*) Obs! Vexling af linie i paraden.

1.	2.
77) Doublera fallut. I gard m. ters i förening m. battut, secund fallut. Två-Tre! Fyra! Se äfven turerna N:ris 58 och 59.	Engag. i qvart. Ett! Contraqvart, sixt, ripost.

Tempoanfallet.

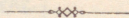
1.	2.
<i>a) Exempel på tempoanfall mot engagement på stället.</i>	
78) Engag. i sixt.	Engag. i sixt o. qvart. Ett-Två! Degag. fallut som tempo o. s. v. Tre!
<i>b) Exempel på tempoanfall mot engagement i förening m. marsch.</i>	
79) Rättning framåt engag. i qvart.	Rättning tillbaka engag. i sixt. Ett! Degag. fallut som tempo o. s. v. Två!

1.	2.
<i>c) Exempel på sträckstöt.</i>	
80) Lågprim fallut med för låg hand.	Engag. i qvart (hög hand). Ett! Prim str. som tempo. Två!
<i>d) Exempel på hejdstöt (coup darret) (användes då motståndaren anfäller med marsch utan att skydda sig).</i>	
81) Rättning framåt degag. coup. degag.	Rättning tillbaka engag. i qvart. Ett! Prim str. som tempo. Två!

Anm. Vid dessa turer är intet verkställighetsord utsatt för sjelfva tempoanfallets utförande, emedan det bör följa omedelbart på den rörelse, af hvilken det betingas.

Exempel på huru en tur bör inöfvas:

- 1:0 1:a engagera i quart. Ett!
(Härmed göres hela tiden början.)
- 1:0 2:a 2 degag. fallut, som går in.
1:a Parerar ters.
Två-Tre! Gard. Fyra!
- 2:0 1:a se ofvan.
2:a 2 degag. fallut.
1:a ters, quart, ripost, som går in.
Två-Tre! Gard. Fyra!
- 3:0 1:a se ofvan.
2:a 2 degag. fallut, i gard m. quart.
1:a ters, quart, ripost, coupera fallut, som går in.
Två-Tre! Fyra! Gard. Fem!
- 4:0 1:a se ofvan.
2:a 2 degag. fallut, i gard m. quart, ters, secund-
ripost, som går in.
1:a ters, quart, ripost, coupera fallut.
Två-Tre! Fyra! Gard. Fem!
- 5:0 Detsamma. Ett! Två-Tre! Fyra! Fem!
- 6:0 » Ett!
- 7:0 » Börja!

Innehållsförteckning.

	Sid.
Inledning	3—4
Garden	5—7
Paraderna i allmänhet	8—9
Förklaring öfver linierna och sidorna	9—10
Detaljbeskrifning öfver paraderna	10—13
Ripost	13—14
Utfallet	14—17
Engagement	17
Anfallsrörelser	18—21

Fäktundervisningens meddelande.

Den enskilda lektionen.

A) Föröfningar	22
B) Egentliga fäktöfningar.....	23
1) Paradripostlektion	24—26
2) Instöttningslektion	27—31

Den samfälda lektionen.

A) Föröfningar ..	32—36
B) Egentliga fäktöfningar.	

Det enkla anfallet.

Det omedelbara:

Primutfall	Turer n:ris	1—2	36—37
Lågprimutfall	»	»	3—5 37—38
Högprimutfall	»	»	6—9 38—39
Degagement	»	»	10—13 39—40
Coupé	»	»	14—15 40

Det medelbara:

1) Utan angrepp på vapnet.	
Flankonad och croisad. Turer n:ris	
16—19 (angrepp med marsch)	41—42

- 2) Med angrepp på vapnet.
 Coulé, battut (lång eller kort) pressad.
 Turerna 1, 2, 10, 11, 12, 13 användas
 med tillsats af ofvanstående angrepp 42—43

**Det sammansatta anfallet i två vapen-
 rörelser.**

a) Det omedelbara:

Prim degag.	Turer n:ris	20—23	43—44
» coupé	» »	21—23	43—44
Prim lågprim	» »	24—25	45
Högprim lågprim	» »	26—27	45
Doublera (i höga linien)	» »	28—31	46
» (i låga »)	» »	32—33	47
2 degag.	» »	34—41	47—49
» » med ligg. ripost	» »	50—51	51—52
Coup. degag.	» »	42—47	49—50
Degag. coup.	» »	48—49	51

b) Det medelbara.

1) Utan angrepp på vapnet:

Flankonera (croisera högprim)	Tur n:r	52	52
» degag.	» »	53	52—53

2) Med angrepp på vapnet:

Coulé battut (lång eller kort) pressad: Tu- rerna 28—51 användas med tillsats af ofvan- stående angrepp			46—52
---	--	--	-------

**Det sammansatta angreppet i tre vapen-
 rörelser.**

a) Det omedelbara:

Prim 2 degag.	Turer n:ris	53—57	53—56
» doublera	» »	58—60	55—56
Prim, låg-högprim	» »	61	56
» coup. degag.	» »	62	56

		Sid.
Doublera degag.	Turer n:ris 63—65	56—57
Degag. doublera	» » 66—67	57—58
3 degag.	» » 68—71	58—59

b) Det medelbara.

1) *Utan angrepp på vapnet:*

Croisera (flankonera) högprim degag. Tur n:r	
72	59
Flankonera doublera. Tur n:r 73	60
» 2 degag. » » 74	60

2) *Med angrepp på vapnet:*

Coulé, battut (lång eller kort), pressad: Turerna 63—71 användas med tillsats af ofvanstående angrepp	56—59
---	-------

Dubbelutfallet.

Turerna n:ris 58—59, 75—76	65, 60—61
----------------------------------	-----------

Tempoanfallet.

Turerna n:ris 77—81	62—63
---------------------------	-------

Förklaring af i tabellerna använda förkortningar	24
--	----

1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880

1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920

1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940

